

Opetusministeri Antti Kalliomäki:

Työnjohtajien rekrytointitarve kasvaa haasteeksi myös koulutus- järjestelmälle

---

– Työnjohtajien rekrytointitarve tulee olemaan lähivuosina niin suurta, että siihen vastaaminen on todellinen haaste niin työelämälle kuin koulutusjärjestelmällekin. Työelämään tulevat ikäluokat eivät riitä tyydyttämään työnjohtotarvetta, vaan työnjohtotehtäviin tulee kouluttaa enenevässä määrin jo työelämässä olevia, toteaa opetusministeri Antti Kalliomäki.

Työnjohtajien koulustarpeen tyydyttäminen edellyttää sekä tiivistä yhteistyötä koulutuksen järjestäjien ja työelämän välillä että monipuolisia koulutusväyliä. Opetusministeriön asettama työryhmä jätti huhtikuussa aiheeseen liittyvän muistionsa.

– Työnjohtokoulutus on voitava järjestää siten, että koulutustaustaltaan ja työkokemukseltaan erilaiset henkilöt voi-

vat hankkia joustavalla ja tarkoituksenmukaisella tavalla toimialansa työnjohtotehtävissä tarvittavaa osaamista, Kalliomäki korostaa.

Työnjohtotehtäviin tulee voida kouluttautua sekä ammattikorkeakouluissa että toisen asteen ammatillisissa koulutuksissa. Ammattikorkeakoulujen osalta on tärkeää, että työryhmän tekemät tuotantopainotteista insinöörikoulutusta koskevat linjaukset otetaan huomioon ja niitä viedään käytäntöön.

- Pidän itse tärkeänä, että insinööri-koulutuksessa opiskelijan on mahdollista valita käytännönläheisempi koulutusvaihtoehto perinteiseen insinööri-koulutukseen verrattuna. Opetussuunnitelmia on syytä yhdessä yritysten kanssa hioa sellaisiksi, että ne tuottavat osaamista, jota uusilta insinööreiltä edellytetään palveluiden ja tuotannon esimiestehtävissä.

Kalliomäen mukaan ammatillisessa koulutuksessa tullaan pikimmiten käynnistämään toimenpiteitä, joilla kehitetään erikoisammattitutkintoja edelleen osoittamaan työelämän edellyttämää työnjohto-osaamista. Lisäksi lähdetään kehittämään ammatillisten perustutkintojen ja riittävän työkokemuksen pohjalle rakentuvia työnjohdollisia jatkotutkintoja yhteistyössä keskeisten sidosryhmien kanssa.

Insinööri-koulutuksen kehittämistarpeita on selvitetty esimerkiksi Yrjö Neuvon työryhmässä. Opetusministeriö on jo usean vuoden ajan rahoittanut ammattikorkeakoulujen tuotantopainotteisen insinööri-koulutuksen laatuhankeita. Työnjohtokoulutuksen selvittelytyö jatkuu vielä rakennusalan osalta.

Monet ammattikorkeakoulut tulevat yhdistymään pian

Julkisuudessa on esitetty vaatimuksia ammattikorkeakouluverkon harventamisesta. Onko ammattikorkeita Suomessa liikaa?

Opetusministeri Antti Kalliomäen mukaan korkeakoulutuksen laajuus ei ole Suomessa poikkeuksellisen suuri, kun tarkastellaan johtavia OECD-maita.

- Valtioneuvosto päätti mukaan tulleista oppilaitoksista ja paikkakunnista ot-

- Ammattikasvatuksen tutkimus on Suomessa ollut korkeatasoista ja sillä on ollut tärkeä tehtävä ammatillisen koulutuksen kehittämisessä. Olisi kuitenkin tärkeää saada tutkijoita kiinnostumaan entistä enemmän ammatilliseen koulutukseen liittyvistä tutkimusaiheista, sillä tarvetta tutkimustiedolle on runsaasti, kehottaa opetusministeri Antti Kalliomäki.

taen huomioon korkeakoulujen arviointineuvoston arvioinnit. Ammattikorkeakoulu ja niiden toimipisteiden verkko jäi kuitenkin vielä liian hajanaiseksi, Kalliomäki selvittää.

Rakenteellisen kehittämisen toimenpiteet ovat lähteneet ammattikorkeakouluissa ripeästi liikkeelle. Esimerkiksi pääkaupunkiseudulla ovat yhdistymässä Haaga Instituutin ja Helsingin liikelatouden ammattikorkeakoulut vuoden 2007 alusta. Suunnitteilla on myös EVTEK-ammattikorkeakoulun, Helsingin ammattikorkeakoulun ja Laurea-ammattikorkeakoulun yhdistyminen joko yhdeksi tai kahdeksi ammattikorkeakouluksi. Myös ruotsinkielisessä amk-kentässä tapahtuu: Yrkeshögskolan Sydväst ja Svenska yrkeshögskolan on tarkoitus liittää yhteen.

- Rakenteellisen kehittämisen tavoitteena on koulutuksen laadun parantaminen. Prosessi on vasta alussa ja yhdistymishankkeita odotetaan tulevan vielä muitakin. Maakuntien on oltava itse aktiivisia ja määritettävä kehittämisen suunta omalta kannaltaan oikeanlaiseksi.

- Aluevaikuttavuutta voidaan lisätä ja syventää muodostamalla alueellisia osaamiskeskittymiä, jolloin voidaan profiloitua kunkin alueen kehittämisen kannalta tärkeille koulutusaloille. Ammattikorkeakoulujen ja niiden ylläpitäjien on tärkeää sopia keskenään työnjaosta ja toimia yhdessä yliopistosektorin kanssa.

Useat ammattikorkeakoulut ovat vähentämässä koulutusohjelmien määrää ja sopineet työnjaosta muiden ammattikorkeakoulujen kanssa. Näitä ovat muiden muassa Kymenlaakson, Etelä-Karjalan, Pohjois-Karjalan ja Mikkelin ammattikorkeakoulut sekä Arcada ja Yh Sydväst.

Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämisuunnitelmassa vuosille 2003-2008 on linjattu ylempien ammattikorkeakoulututkintojen aloittajapaikkamääräksi 2 000. Ammattikorkeakoulu- ja ylempien

ammattikorkeakoulututkintojen aloittajataavoitteista päätetään seuraavan kerran vuonna 2007, kun valtioneuvosto hyväksyy uuden kehittämissuunnitelman tuleville vuosille.

Ammattiopistot kattaisivat kaiken ammattikoulutuksen

Ammatillisen koulutuksen vetovoima on kasvanut tasaisesti koko 2000-luvun ajan, mutta erot koulutusalojen suhteen voivat olla huomattavia. Rakennusala kiinnostaa hakijoita, mutta valitettavasti kone- ja metallialan vetovoima on edelleen varsin vähäinen suhteessa työvoimatarpeeseen.

- Vetovoiman lisäämiseksi on koulutuksen laatua ja työelämälähtöisyyttä jatkuvasti parannettava. Mahdollisuus suorittaa ammatillinen perustutkinto ja ylioppilastutkinto yhtäaikaaisesti on lisännyt ammatillisen koulutuksen vetovoimaa, totea Kalliomäki.

- ”Kaksoistutkinnon” suorittaminen on vaativaa, mutta se antaa vahvan pohjan ammattiosaamiselle ja jatko-opiskelulle. Tavoitteena on lisätä kahden tutkinnon suorittajien määrää tulevaisuudessa edelleen.

Maahanmuuton edistäminen on tulevaisuudessa osaltaan yksi keino varmistaa, että ammattiosaajia riittää työelämän tarpeisiin. Hallitus on laatinut tätä silmällä pitäen maahanmuuttopoliittisen ohjelman, jossa pääpaino on työperustaisen maahanmuuton edistämisessä. Ohjelman politiikkalinjausten ja toimenpiteiden toteuttaminen edellyttää ministeriöiden sekä muiden tahojen, erityisesti Kuntaliiton ja kuntien välistä tiivistä yhteistyötä.

Ammatillisessa peruskoulutuksessa maahanmuuttajien määrän kasvuun on varauduttu siten, että maahanmuuttajao-piskelijoiden kohdalla otetaan huomioon kielitaidon asettamat erityisvaatimukset sekä valintamenettelyissä että opetusjär-jestelyissä.

Yksi opetusministeriön keskeisimmistä tavoitteista ammatillisen koulutuksen kehittämisessä liittyy järjestäjaverkon ko-koamiseen ja sen palvelukyvyyn vahvista-miseen. Koulutusta pyritään kehittämään kokonaisuutena, jolloin verkko kootaan riittävän suuriksi ja monipuolisiksi tai muutoin vahvoiksi, alueelliselta pohjalta rakennettaviksi ammattiopistoiksi. Näi-

den opistojen toiminta kattaisi kaiken ammatillisen koulutuksen peruskoulu-tuksesta lisäkoulutukseen ja nuorista ai-kuisiin.

- Tällä luodaan paremmat edellytyk-set järjestää ammatillista koulutusta eri tarpeisiin ja erilaisilla aikajän-teillä. Siten vastataan niin työelämän ja yksilöiden kuin myös palvelurakenteen uudistami-sen haasteisiin.

Markku Tasala

TIETEEN PÄIVÄT 2007

Seuraavat Tieteen päivät järjestetään keskiviikosta sunnuntaihin 10.–14.1.2007 Helsingissä, keskuspaikkana Helsingin yliopiston pääraken-nus. Se kokoaa yhteen tieteenharjoittajat, suuren yleisön, opettajat ja koulu-laiset sekä yhteiskunnalliset päätöksentekijät. Tapahtuma järjestetään joka toinen vuosi ja se on kerännyt eri tilaisuuksiin yhteensä n. 15 000 osallistu-jaa.

Viisipäiväisessä tieteen tapahtumassa on esiintyjä kaikkiaan ennätyselli-sesti yli 300. Tieteen päivät on maamme merkittävin kaikki tieteenalat katta-va suurelle yleisölle tarkoitettu tiedetapahtuma, jossa maamme eturivin tutki-jat eri aloilta ja eri puolilta Suomea kertovat ja keskustelevat tieteestä ja tutki-muksesta sekä tieteen mahdollisuuksista ja rajoista. Kotimaisten esiintyjien li-säksi päiville tulee kutsuttuina myös kovia ulkomaisia puhujanimiä. Aiheet kat-tavat niin humanistisen ja luonnontieteellisen kuin taiteen ja teknologian tutki-muksen.

Tieteen päivien järjestäjinä ovat Tieteellisen seuran valtuuskunta, Suomen Tiedeakatemiain Valtuuskunta ja Suomen Kulttuurirahasto. Vuoden 2007 pä-ivien järjestelytoimikunnan puheenjohtajana on kansleri Kari Raivio ja päivien pysyvänä pääsihteerinä toimii Jan Rydman puh. (09) 228 69 227 tai 050 444 7572, s-posti jan.rydman@tsv.fi.

Painettua ohjelmaa voi tilata osoitteesta tilaukset@tsv.fi. Ohjelma on myös luettavissa verkossa www.tieteenpaivat.fi.